

ONLINE NEPAPOTHEKERS

Ik wist niet wat ik meemaakte. Onlangs typte ik op google 'Enbrel kopen' en later 'Ritalin kopen' in. Binnen twee muisklikken kon ik beide geneesmiddelen zonder recept in mijn winkelwagen doen, en afrekenen. Alsof ik een boek bestelde bij www.bol.com. Uiteraard weet ik als apotheker, dat het onverstandig is om buiten officiële apotheken receptgeneesmiddelen online te bestellen. Dus ik blokkeerde de bestelling meteen. Je weet bij een onofficiële internetapotheek niet wat je koopt. Toch kopen steeds meer mensen hun geneesmiddelen (zoals slaapmiddelen, afslankmiddelen en pijnstillers) via deze webshops. En dat is niet zonder risico's.

Dit najaar luidde de Inspectie voor de Volksgezondheid de noodklok. Steeds vaker krijgen zij meldingen binnen van mensen die ziek worden na het gebruik van geneesmiddelen die zijn besteld bij een onofficiële online apotheek. Helaas loopt het soms nog slechter af. Er zijn al tientallen sterfgevallen bekend van mensen die zijn overleden door het gebruik van geneesmiddelen die via een onofficiële apotheek digitaal zijn besteld.

Het is niet voor niets dat voor sommige geneesmiddelen een recept nodig is

Het klinkt heel aantrekkelijk: geneesmiddelen via internet bestellen zonder dat je er een recept voor nodig hebt. Je hoeft dan niet naar de dokter, het is soms goedkoper en het geneesmiddel wordt zo bij je thuisbezorgd. Je bespaart ook de wandeling naar de apotheek. Maar een receptgeneesmiddel is niet voor niets een receptgeneesmiddel. Bij receptgeneesmiddelen is het belangrijk dat een arts eerst kijkt of dit geneesmiddel wel echt het beste is voor de aandoening die je hebt, waarna een apotheker kan kijken of het geneesmiddel veilig te gebruiken is in combinatie met andere geneesmiddelen die je gebruikt. Ook geeft de apotheker instructies hoe je het geneesmiddel het beste kunt gebruiken. Een receptgeneesmiddel vraagt dus om begeleiding van een arts én apotheker.

Toch kun je receptgeneesmiddelen makkelijk bestellen via internet, zonder dat er begeleiding van een arts of apotheker aan te pas komt. Zo bestelde de Consumentenbond bij 12 internetapotheken in binnen- en buitenland 20 receptmedicijnen zonder doktersvoorschrift, zoals antibiotica,

slaap- en kalmeringsmiddelen en kankermedicijnen. Uiteindelijk werden er 16 medicijnen bezorgd vanuit alle kanten van de wereld. Toen de Consumentenbond de inhoud van deze geneesmiddelen liet analyseren, bleek dat de meeste geneesmiddelen niet de juiste hoeveelheid geneesmiddel bevatten: soms zat er te weinig geneesmiddel in terwijl er in andere gevallen zelfs te veel geneesmiddel in de tabletten of injecties zat.

De kwaliteit van geneesmiddelen bij onofficiële internetapotheken deugt vaak niet

Een officieel erkende apotheek koopt zijn geneesmiddelen alleen via betrouwbare leveranciers en controleert hierop. Hierdoor weet je zeker dat er in de tablet of injectie die je daar ophaalt, het juiste geneesmiddel zit; in de juiste sterkte. Dit is bij onofficiële internetapotheken niet het geval. Over de hele wereld zijn er verschillende criminele organisaties actief die nepgeneesmiddelen maken, en ze vervolgens verkopen als echte geneesmiddelen. Dit gebeurt met name bij dure geneesmiddelen en geneesmiddelen die erg gewild zijn (afslankgeneesmiddelen en libido-vergroterende geneesmiddelen). Met deze middelen kun je namelijk het meeste geld verdienen.

In de praktijk blijkt dat er vijf missers kunnen voorkomen wanneer je via een onofficiële internetapotheek geneesmiddelen besteld.

(1) Er zit helemaal geen werkzame stof in het bestelde geneesmiddel.

Een bekend voorbeeld hiervan is Viagra®. Op internet wordt dit middel veelvuldig aangeboden. De tabletten die je via internet koopt, lijken sprekend op de blauwe

Viagra-tabletten. Maar als je in het laboratorium gaat meten wat er daadwerkelijk in de tabletten zit, blijkt er alleen maar melksuiker (lactose) in te zitten en helemaal geen werkzame stof. Het medicijn zal dan ook niet werken.

- (2) Er zit minder geneesmiddel in dan er aangegeven staat op het doosje. Soms stoppen fabrikanten minder medicijn in de tablet of injectie. Hierdoor is er minder effect van het geneesmiddel te verwachten.
- (3) Er zit te veel geneesmiddel in. Zo zat er in de antibiotica die de Consumentenbond op internet had besteld, 625 mg antibioticum in plaats van 500 mg. Dit vergroot de kans op bijwerkingen.

- (4) Er zit in de tablet of injectie een heel ander geneesmiddel dan je hebt besteld. In Nederland zijn er mensen opgenomen in het ziekenhuis die via internet de pijnstillers oxycodon (een geneesmiddel dat lijkt op morfine) hadden besteld. Deze bestelde tabletten waren bijna niet te onderscheiden van de gewone geneesmiddelen: ze hadden dezelfde vorm, bijna dezelfde kleur en ook de verpakkingen leken sterk op elkaar. Maar wat bleek: in de tabletten zat een veel sterkere pijnstiller dan oxycodon, waardoor mensen met een overdosering in het ziekenhuis terecht kwamen.

Deze verwisselingen gebeuren niet alleen met oxycodon. Zo zijn er mensen in het ziekenhuis opgenomen die dachten dat ze het afslankmiddel Ozempic® hadden besteld. Ook hier leek de verpakking sprekend op de originele Ozempic-verpakking. Maar wat bleek? De criminelen hadden insuline in de Ozempic-injecties gedaan. Een levensgevaarlijke verwisseling.

- (5) Naast de werkzame stof kan het geneesmiddel ook verontreinigingen bevatten. Dit kan leiden tot ernstige bijwerkingen of zelfs orgaanschade.

Het grote probleem van al deze vijf verschillende vormen van fraude, is dat je niet aan de buitenkant kunt zien dat er gerommeld is met deze medicatie. De verpakking, de strips en de tabletten/injecties lijken sprekend op het origineel.

Kun je wel veilig medicijnen via internet bestellen?

Je kunt wel altijd via internet veilig medicijnen bestellen bij jouw eigen plaatselijke apotheek. Er zijn daarnaast ook officiële landelijke internetapotheken die voldoen aan alle wetgeving. Wil je weten of een aanbieder een officiële

apotheek is? Kijk dan op <https://www.aanbiedersmedicijnen.nl>. Er is zelfs een speciaal logo om deze apotheken te herkennen, maar wees alert.

Dit logo is soms ook op websites te vinden van niet-officiële internetapotheken. Er is in elk geval één vuistregel. Als je via internet een geneesmiddel kunt bestellen zonder recept, waarvoor je bij jouw gewone apotheek wel een recept nodig hebt, dan is de internetapotheek een illegale apotheek. Een geneesmiddel zonder meer verstrekken waarvoor een recept nodig is, is verboden.

BART VAN DEN BEMT

